



# مقاومت و اعتراض کارگران ثمر می دهند



## صادق کار

است که نه تنها سال هاست یکی از مهم‌ترین عام‌های مبارزات کارگران پتروشیمی تبریز، که کل کارگران ایران است. این تجربه بار دیگر نشان داد که کارگران از خواسته‌هایشان دست بردار نیستند و راه‌های رسیدن به خواسته‌هایشان را فرا گرفته‌اند.

بنا به گزارش دیگری، که در ۱۶ فروردین در همین خبرگزاری منتشر شده، کارگران کارخانه دیگری به نام «تبریز کف» با توسل به اعتصاب و تجمع در محوطه کارخانه، توانستند مانع اخراج ۲۲ تن از همکارانشان به دلیل شرکت در یک اعتراض صنفی که در آستانه سال نو در اعتراض به عدم پرداخت دستمزدهای معوقه کارگران صورت گرفته شوند. نماینده کارگران این کارخانه، ضمن تأیید صنفی بودن علت اخراج این ۲۲ کارگر، انگیزه کارفرما را گرفتن زهر چشم از کارگران بخاطر شرکت شان در اعتراضات صنفی پیشین دانسته و گفته است، اگر بخواهند کسی را اخراج کنند باید همه ما ۲۱۰ تن را اخراج کنند. در اینجا نیز مقاومت یک پارچه و متحدانه کارگران، کارفرما را مجبور به عقب نشینی کرده و اگر اداره کار در این مورد با وجود اینکه، بهتر از هر نهادی

چنان که از گزارش ۱۲ فروردین «ایلنا» بر می‌آید، به دنبال تحسن، تجمع اعتراضی و مقاومت ۵۰۰ کارگر پتروشیمی تبریز که در اعتراض به استخدام قراردادی صورت گرفت، وزارت کار و کارفرما در مقابل این اعتراض متحدانه و به حق کارگران این واحد بزرگ و پرسود تولیدی مجبور به عقب نشینی شدند و وزارت کار با ارسال یک دستورالعمل هشت بندی، برای مدیر عامل پتروشیمی خواستار ایجاد تغییراتی در بندهای قرارداد و بازبینی طرح طبقه بندی مشاغل در پتروشیمی تبریز شده است. این عقب نشینی در حالی صورت گرفته که مدیرعامل کارخانه در یک اقدام غیر قانونی به طرزی متکبرانه، به پشت گرمی اداره کار، مانند زمین داران عصر قاجار، که گاه‌ها برای تنبیه دهقانان حق طلب، آن‌ها را دسته جمعی از روستاهایشان بیرون می‌راندند در یک کوشش عبث و بیگانه با زمانه، پس از تعطیلات نوروزی در کارخانه را به روی کارگران بسته بود. اگر کارگران در مقابل این عمل عکس العمل مناسب نشان نمی‌دادند، نه اداره کار چنین دستورالعملی را صادر می‌کرد و نه مدیر عامل مجبور می‌شد از موضع پیشین خودش کوتاه بیاید. آری، دستورالعمل اداره کار با خواست کارگران هنوز فاصله دارد با این حال صدور آن گامی به پیش در جهت خواستی



## از تجربه دیگران

### جنبش‌های کارگری در تونس و مصر - بخش آخر

دکتر دینا بشاره<sup>۱</sup>

ترجمه از گودرز

### جمع‌بندی و رهنمودها



از تظاهرات کارگران مصر در سال ۲۰۱۲. شعار این است: نیروی انتظامی در خدمت مردم. نیروی انتظامی از مردم

میراث حاکمیت‌های استبدادی و تمامیت‌خواه در تونس و مصر و تاریخچه فعالیت‌های کارگری قبل از استقلال در این کشورها شرایط ویژه‌ای را برای جنبش‌های کارگری در این دو کشور در گذار از استبداد پدید آورده است.

با این وجود اشتباه خواهد بود اگر فرض شود که این تاریخچه‌ها مسیر پیشرفت فعالین جنبش کارگری در دو کشور را تعیین خواهند کرد. در کوتاه و میان مدت قوانین حاکم بر روابط سندیکایی کارگران در مصر بشدت درگیر تقابل خواهد بود.

شواهد موجود حاکی‌اند که مصر، با توجه به منافع قدیمی سازمانی در اتحادیه‌ها و بیم دولتیان در ازدست دادن کنترل کارگران، به سادگی از روابط غالب شرکتی در مسائل کارگری عبور نخواهد کرد.

کارگران به تشکیلات متناسب و موثری نیاز دارند که بتواند آنها را از اعتصابات و تظاهرات مستمر بعنوان تنها کانال ممکن برای احقاق حقوق پامال شده بی‌نیاز کند. این تنها در صورتی امکان‌پذیر است که قوانین ناظر بر تشکیلات کارگری تغییر کند و به کارگران آزادی انتخاب نمایندگان صنفی را بدهد و برسمیت شناختن تشکل‌های

می‌داند، که اخراج کارگر به دلیل طلب حقوق معوقه، خلاف قانون است و بر حسب وظیفه نظارتی‌اش بر اجرای قانون کار باید کارفرما را وادار به رعایت قانون و حق و حقوق کارگر کند، به وظیفه‌اش عمل نکرده، بخاطر این است که هنوز اعتراض کارگران این کارخانه مانند کارگران پتروشیمی تا مقابل اداره کار امتداد نیافته.

سفر ۵۰ کارگر کارخانه، «فولاد سازان فرایند» که در روز ۱۹ فروردین، جهت اعتراض به اخراج و بلاتکلیفی شان از «ملارد» به تهران آمدند و در مقابل وزارت کار برای رسیدگی به خواسته‌هایشان اقدام به تجمع کردند، نمونه دیگری از جنس یک مقاومت سراسری فزاینده کارگری در مقابل پامال سازی خشن حق و حقوق کارگران توسط دولت و کارفرمایان است.

با وجود گذشت یک سال از اخراج این کارگران و ۳۰ تن دیگر از همکارانشان توسط کارفرما که همگیشان دارای قرارداد استخدامی دائمی بوده‌اند، اما معهذ گذشت زمان نتوانسته آنها را از پیگیری حق و حقوقشان مایوس کند و آنها نیز مانند سایر کارگران مقاومت و اعتراض را راه دست یافتن به حق و حقوقشان شناخته‌اند. این‌ها تنها نمونه‌های محدودی از مبارزه، مقاومت و کامیابی‌های کوچکی است که خبر آنها در برخی رسانه‌های مجاز، آنهم نه بطور کامل منتشر می‌شود و گزارش و اخبار بسیاری از اعتصاب‌ها در هیچ رسانه‌ای انعکاس پیدا نمی‌کنند.

با این وصف همین مقدار اخبار که از اعتراضات و نتایجشان بازتاب رسانه‌ای پیدا می‌کنند، حکایت از ثمر دادن تعدادی از اعتصابات دارند. این کامیابی‌ها گرچه هنوز اندک‌اند، اما خوشبختانه شمارشان در حال فزونی و هرکدام از آنها خود الهام بخش اعتصابات دیگری می‌شوند. اما از این‌ها مهم‌تر و سرنوشت سازتر اثراتی است که این تجربیات بر افزایش آگاهی کارگران و پرورش نسل جدیدی از مبارزین کارگری داشته است.

افزایش همبستگی، تمایل فزاینده به تشکل‌یابی، مبارزه و مقاومت، دفاع جانانه کارگران از سازمان‌گران حرکت‌های اعتراضی حق طلبانه، که در بسیاری از اخبار اعتراضات کارگری منعکس‌اند، همگی جلوه‌هایی از دست آوردهای آینده ساز جنبش کارگری و نوید بخش آینده بهتر برای کارگران کشورمان است. مبارزات و شیوه‌های مبارزاتی دارند ثمر می‌دهند و دولت و کارفرمایان مجبور خواهند شد در مقابل مبارزات حق طلبانه زحمت کشان عقب نشینی کند.



بنیادهای غیر انتفاعی اروپایی، مانند بنیاد فردریک ابرت، هم اکنون هم با اتحادیه های کارگری در مصر و تونس کار می کنند و لازم است با عرضه امکانات آموزشی در امور مربوط به مذاکرات جمعی حقوقی و منافع صنفی و همچنین در مدیریت اجرائی اتحادیه ها و دموکراتیزه کردن روابط داخلی آنها از اتحادیه های مستقل کارگری حمایت کنند.

در این پروسه سندیکالیست های اروپایی می توانند به امر پلورالیسم درونی و مدل های نمایندگی متنوعی که در کشور های اروپایی استفاده شده است هم راهنمایی هایی را به اتحادیه های مستقل تونس و مصر ارائه کنند.

علاوه بر این آنها باید فدراسیون های جاافتاده کارگری را به رفورم های داخلی تشویق کنند و فعالین اتحادیه های مستقل در هماهنگی برای رسیدن به اهداف مشترک یاری رسانند.

جدید را برای دولت و کارفرمایان خصوصی الزامی گرداند و در عین حال محدودیت وصول حق عضویت وسیله اتحادیه های جدید را لغو کند تا آنها بتوانند امکانات مالی و توان سازمانی خود را بهبود بخشند.

این سوال که آیا پلورالیسم در اتحادیه های صنفی گام ضروری برای تامین آزادی انتخاب نمایندگی در مصر است موضوع مذاقه و چالش است. منتقدین می گویند که چنین تغییری باعث ضعف قدرت اتحادیه های موجود در مذاکرات برای حقوق صنفی خواهد بود. در برابر، مدافعین پلورالیسم نیز معتقدند چنین تغییری از کنترل دولت بر اتحادیه های کارگری خواهد کاست و رقابت در میان تشکل ها به نفع کارگران تمام خواهد شد.

صرف نظر از موضع افراد اما واضح است که کارگران مصر باید اجازه داشته باشند در سرنوشت خودشان در ارتباط با حق انتخاب نمایندگان خویش حرف آخر را بزنند.

در تونس هم مانند مصر کارگران با شرایط دشوار اقتصادی دست و پنجه نرم می کنند و اتحادیه ها لازم است نقش فعالتری را در کشیدن انتظارات اقتصادی-اجتماعی به مرکز توجه در دوران گذار بازی کنند. اتحادیه عمومی کارگران تونس (UGTT)، با توجه به اعتبار و سابقه تاریخی اش، در موقعیتی قرار دارد که بتواند برای بهبود وضعیت اقتصادی کارگران توصیه هایی را به مسئولان عرضه کند.

UGTT همچنان بازیگر موثری در دوران گذار خواهد بود که می تواند به امر میانجیگری در ارتباط با اختلاف های عمیق موجود در میان احزاب سیاسی ادامه دهد.

در عین حال اتحادیه عمومی لازم است که بین نقش سیاسی و اهداف اجتماعی-اقتصادی خویش تعادل حساسی را حفظ نماید. چنانچه این میانجیگری های سیاسی با موفقیت همراه باشند از فشارها بر اتحادیه کاسته خواهد شد و در ضمن بر اعتبار آن نیز در میان بدنه اعضا و در انظار عمومی تونس افزوده خواهد شد.

در دراز مدت اما اتحادیه عمومی باید به رفرم درونی نیز پاسخ گوید و همزمان به وظایف و نقش اجتماعی خود فعالانه بپردازد تا از نارضایتی ها و اعتراضات انشعابی بکاهد. سیاستمداران اروپایی باید به حمایت از حق کارگران در آزادی انتخاب نمایندگان صنفی پا بشارند و از قوانین جدید اتحادیه های صنفی کارگری در مصر دفاع کنند؛ قوانینی که آزادی کارگران در انتخاب اتحادیه های صنفی را تضمین کنند و مشکل حق انحصاری اتحادیه های ETUF و UGTT بر نمایندگی کارگران را اصلاح نمایند.

## 📖 اخبار خارجی:

### چین:

## آگاهی فزاینده ۱۶۸ میلیون کارگر مهاجر به حقوق کار

آسوشیندپرس، ۷ آوریل ۲۰۱۵

شی جی ئینگ، که می تاون گفت فطرتاً خجالتی است، ماه گذشته همراه با دیگر کارگران کارخانه کیف دستی، که در آن کار می کند، دست به اعتصاب زد. این اعتصاب موردی از اعتراضات کاری فزاینده ای بود که اخیراً در سراسر چین رخ داده اند.

پلیس ضد شورش به محوطه کارخانه یورش آورد، اعتصاب را در هم شکست و ده ها کارگر را کشان کشان از محوطه خارج کرد. شی، که از خشونت که به چشم دیده، سخت ترسیده بود، به علت شوک وارده در بیمارستان بستری شد. اما در صدای ضعیف اش، نوعی جسارت ناشی از آگاهی را می توان حس کرد.

شی ۴۱ ساله، که کارگر کارخانه کیف سازی کوئی هنگ در ناندانگ در جنوب چین است و سالی حدود ۴۷۰۰ دلار درآمد



شاهد شکل گیری جنبش کارگری چین به معنای واقعی کلمه ایم."

بنا به خواست مقامات حکومتی رؤسای کارخانه سازماندهندگان اعتصاب را اخراج کرده اند. اگر چه مقامات چین تا مدتهای طولانی نقض مفوق کار توسط شرکتها را نادیده می گرفتند، اما فعالان کارگری می گویند که کار این مقامات در مواجهه با اعتصابات به توسل به پلیس - و حداقل در یک مورد حتی سگ - کشیده است. آنها حتی سازماندهندگان را دستگیر می کنند و سازمانهایی را که به کمک کارگران می شتابند، تهدید می کنند.

قانون کار چین، که در سال ۱۹۹۵ به اجرا گذاشته شد، حق دستمزد مناسب، محدودیت زمان کار، ممنوعیت اضافه کاری مفرط و حق مذاکرات گروهی را تصریح کرده است.

کارگران از حق اعتصاب برخوردارند، اما فقط زیر پرچم فدراسیون سراسری اتحادیه های کارگری چین، که تحت کنتری دولت است. منتقدان دولت می گویند این فدراسیون بازوی حکومت است و نقش اش برآمد به نفع کارگران نیست.

کارگرانی که خود دست به سازماندهی می زنند، در خطر دستگیر شدن اند. اتهامات آنان البته سازماندهی اعتصاب و اعتراض نیست، بلکه اتهامات دیگری از قبیل اخلال در نظم عمومی، ترافیک، کاروکاسبی و ... است.

اتهام وو گوئی جون، نماینده کارگران در شن زن، جمع کردن دیگران برای به هم زدن ترافیک بود. اما پی از یک سال بازداشت، بدون محکومیت، آزاد شد.

شاید ۱۶۸ میلیون کارگران مهاجری که در کارخانه ها کار می کنند، پیشروان این جنبش باشند، اما اکتیویسم کارگری تدریجاً در میان تمام طبقه کارگر چین - که بالغ بر ۱/۴ میلیارد نفر است - نفوذ می کند.

کی جوانگ گوانگ ۲۷ ساله، که به خاطر مشارکت در سازماندهی یک اعتصاب در کارخانه وسائل ورزشی در شن زن در سال گذشته از کار اخراج شده است، می گوید: "طبقه کارگر هنوز کاملاً از خواب بیدار نشده است." فقدان سازمان مؤثر یکی دیگر از دشواریهاست. اما کی می گوید که پیگیری خواسته های مشترک و مطالبه رفتاری عادلانه و انسانی به اتحاد طبقه کارگر کمک خواهد کرد.

شاید ۱۶۸ میلیون کارگران مهاجری که در کارخانه ها کار



یکی از عکسهایی که توسط کارگران اعتصابی گرفته شده و بر سایتهای اینترنتی گذاشته شده: حضور سنگین پلیس در روز سه شنبه برای مهار اعتصاب ۵۰۰۰ کارگر کارخانه کفش دونگ گوان

دارد، می گوید: "دستمزد عادلانه حق ماست." شی، چنان که خودش می گوید، همین اواخر دریافتت است که تأمین اجتماعی و کمک هزینه مسکن از زمره حقوق اوست و خواسته های اعتصاب اخیر هم همین ها بوده اند. او می گوید: "من به این اعتصاب نه به دیده اعتراض، بلکه به دیده دفاع از حقوقم نگاه می کنم."

بیش از سه دهه پس از آغاز رفورمهای بازارنیاد در چین، ۱۶۸ میلیون کارگر مهاجر چینی<sup>۱</sup> اینک به یمن شبکه های اجتماعی به آگاهی فراینده ای از حقوق کاری شان دست می یابند. آنها در خط مقدم یک جنبش اعتراضی کارگری قرار دارند که دارد به مسئله ای بزرگ و دست و پاگیر برای حزب کمونیست چین تبدیل می شود.

وانگ جیانگ سون، یک محقق امور کارو کارگری در پکن، می گوید: "حزب، پیش از آن که دست به سرکوب جنبش کارگری بزند، باید دو بار فکر کند. آخرحزب هنوز مدعی است که حزب طبقه کارگر است."

کارگران که احساس می کنند سرمایه داران آنان را استثمار می کنند و حکومت هم طردشان کرده است، دست به کار اعتصابات و اعتراضات کارگری شده اند.

بنا به گزارش "بولتن کارگری چین" که در هنگ کنگ مستقر است و به کار جمع آوری اطلاعات از شبکه های اجتماعی چین اشتغال دارد، شمار این حرکات در خلال ۴ سال گذشته هر سال نسبت به سال قبل از آن دو برابر شده است: از ۱۸۵ حرکت در سال ۲۰۱۱ به ۱۳۰۰ حرکت در سال ۲۰۱۴.

دوان ئی، وکیل سرشناس حقوق کار در چین می گوید: "ما



**غزه:**

**ماهیگیران غزه: زندگی زیر آتش**

الجزیره، ۶ آوریل ۲۰۱۵

**نیروی دریایی اسرائیل ماهیگیران غزه را، که برای گذران زندگی به کفایت دشواری دارند، تقریباً هر روزه زیر آتش می گیرد.**



دایره هم‌هنگی امور انساندوستانه سازمان ملل: در فاصله ۲۷ ژانویه و ۹ فوریه نیروی دریایی اسرائیل حداقل ۱۷ بار به روی ماهیگیران فلسطینی در منطقه ماهیگیری ۶ مایلی آتش گشوده است

ابومحمد ال هبسی، پیش از آن که سرانجام به مقام رئیس انجمن ماهیگیران فلسطینی در غزه برسد، تمام عمرش را در کار بر قایقهای ماهیگیری گذرانده است.

ابومحمد می گوید که ماهیگیران غزه، در اثر محاصره ۸ ساله غزه توسط اسرائیل و مصر، دیگر قادر به تأمین یک زندگی آبرومندانه نیستند. او می گوید: "با این کار نمی توانی خانواده ات را تأمین کنی."

هبسی توضیح می دهد: "صرف نظر از آن که صید سنگینی حاصل شده باشد یا نه، یک قایق ماهیگیری به روزی ۸۰۰ لیتر سوخت احتیاج دارد. این یعنی حدود ۴۲۰۰ شیکل (۱۰۸۰ دلار) در روز. بعضی روزها صید حاصله همین را هم در نمی آورد." اسرائیل در جریان آتش بس ۲۶ اوت سال گذشته، که به آخرین جنگ غزه در تابستان ۲۰۱۴ پایان داد، پذیرفته است که به حریم منطقه ماهیگیری به عمق ۶ مایل دریائی احترام بگذارد. اما ماهیگیران و گروه های حقوق بشری اسرائیل را به نقض مکرر این تعهد متهم می کنند.

می کنند، پیشروان این جنبش باشند، اما اکتیویسم کارگری تدریجاً در میان تمام طبقه کارگر چین - که بالغ بر ۱/۴ میلیارد نفر است - نفوذ می کند.

کی جوانگ گوانگ ۲۷ ساله، که به خاطر مشارکت در سازماندهی یک اعتصاب در کارخانه وسایل ورزشی در شن زن در سال گذشته از کار اخراج شده است، می گوید: "طبقه کارگر هنوز کاملاً از خواب بیدار نشده است."

فقدان سازمان مؤثر یکی دیگر از دشواریهاست. اما کی می گوید که پیگیری خواسته های مشترک و مطالبه رفتاری عادلانه و انسانی به اتحاد طبقه کارگر کمک خواهد کرد.

از سوی دیگر هم شک نسبت به اکتیویسم کارگری در میان مقامات رو به افزایش است. لی یوفو، مسئول حزبی فدراسیون سراسری اتحادیه های کارگری چین، هشدار می دهد که نیروهای دشمن خارجی گروه ها و فعالانی را برای به دست آوردن دل کارگران و شکستن وحدت طبقه کارگر و اتحادیه دولتی به کار می گیرند.

ژانگ ژیرو، که در رأس گروه کوچکی قرار دارد که به کارگران در دفاع از حق شان کمک می کند، مکرراً توسط پلیس دستگیر شده است. او می گوید: "حکومت به کوشش خود برای خنثی کردن سازماندهی مستقل کار ادامه می دهد، زیرا این را در دسر ساز می داند."

اما او همچنان خوش بین است و می گوید: "تحول اجتماعی و آگاهی فزاینده کارگران به ضرورت دفاع از حقوق شان به پیشرفت جامعه راه خواهد برد."

در ماه مارس کارگرانی که از تعطیلات سال نو چینی به هزاران کارخانه محل کارشان در دلتای روزخانه مروارید در نزدیکی هنگ کنگ برگشته بودند، شاهد ده ها اعتصاب از جمله در کارخانه های کفش استلا، میدی الکترونیک و هیسنس الکترونیک بودند.

اعتصاب برخی ها برای پرداخت غرامت اخراج بود، برخی دیگر برای پرداخت حق تأمین اجتماعی پرداخت نشده، و برخی هم برای پرداخت برابر برای کارگرانی غیربومی که از دستمزدی محسوساً کمتر از کارگران بومی نصیب می برند.

تمام این اعتصابات در محل کارخانه بر پا شده بودند، زیر کارگران دیگر از میانجی های دولتی و دادگاه ها خسته شده اند.



گزارش شده، در تشریح جزئیات مشکلات خود به ایلنا گفتند: ۸۰ کارگر دائمی کارخانه «فولاد سازان فرآیند» در شهرستان ملارد که با اقدام ناگهانی کارفرما در روز ۲۵ فروردین ۹۳ به شیوه‌ای که آنان توهین‌آمیز می‌خواندند اخراج شده بودند، با وجود شکایت در اداره کار و دریافت حکم بازگشت به کار و توقیف اموال، پس از گذشت حدوداً یکسال بدون حقوق همچنان بلا تکلیف‌اند.

به همین دلیل جمعی از این کارگران به تهران آمده و با تجمع مقابل ساختمان وزارت کار از مسئولان این وزارت خانه خواستند به مطالباتشان رسیدگی شود. به ادعای کارگران معترض، کارفرمای کارخانه فولاد سازان فرآیند برای رهایی از کارگران رسمی کارخانه و پرداخت نکردن مطالبات معوقه‌شان، در روز ۲۵ فروردین سال گذشته درهای کارخانه را به روی کارگران رسمی و قرار دادی بسته است.

\*\*\*\*\*

## حکم زندان و شلاق برای پنج کارگر معدن چادرملو

حکم اولیه دادگاه ۳۰ کارگر معدن چادرملو که در پی اعتراض‌های سال گذشته در این معدن با شکایت کارفرما با اتهام «اخلال در نظم و جلوگیری از احقاق حق دیگران» به دادگاه رفته بودند صادر شد و بر اساس آن پنج کارگر به یک سال حبس تعزیری و شلاق محکوم شدند. گفته می‌شود ۲۵ کارگر دیگر از اتهامات وارده تبرئه شدند.

بهرام حسینی‌نژاد دبیر انجمن صنفی کارگران معدن چادرملو ضمن بیان اینکه حکم صادره قابل اعتراض است، گفت: یکی از دلایلی که این پنج تن مجرم شناخته شده‌اند این است که کارفرما این کارگران را به عنوان رهبران اعتراض صنفی سال گذشته معرفی کرده و از ابتدا هم خواستار برخورد جدی با این کارگران برای درس گرفتن سایر کارگران معترض بود.

وی اضافه کرد: این در حالیست که همه کارگرانی که در اعتراض صنفی سال گذشته شرکت کرده بودند خواسته‌های مشترک صنفی داشته و دارند و همان طور که بقیه کارگران معترض که با شکایت کارفرما محاکمه شدند و به حق تبرئه شدند، این پنج تن هم باید از تمام اتهامات تبرئه شوند زیرا اساساً طرح جرم علیه آنها مبنای درستی نداشته است.

یک سخنگوی نظامی اسرائیلی می‌گوید: "میزان فضائی که به ماهیگیران اهتصای داده می‌شود، وابسته به تهدیدهای امنیتی است؛ تهدیدهایی مثل بارزدن اسلحه که بعضی هاشان به مقصد غزه انجام می‌شوند."

"همین هفته پیش ما یک محموله دیگر را به مقصد غزه کشف کردیم. محموله ای که به حماس امکان می‌داد موشکهای بیشتری بسازد. محاصره دریائی قانونی است و برای حفظ امنیت اسرائیل ضرور است."

طبق پیمان اسلو، که در سال ۱۹۹۳ میان رهبران اسرائیل و فلسطین بسته شد، ماهیگیران باید از آزادی حرکت تا عمق ۲۰ مایلی برخوردار باشند. ساریت میخائلی، مدیر سازمان حقوق بشری بتسلم (B'Tselem) می‌گوید: "مقامات اسرائیل در سالهای اخیر و خاصه پس از عملیات نظامی این کشور در نوار غزه، از عمق منطقه ماهیگیری کاسته‌اند."

میخائلی اضافه می‌کند: "مهمترین تأثیر این وضع بر معیشت ماهیگیران است. اگر اسرائیل این را یک مسئله امنیتی تلقی می‌کند، باید راه حلی در برابر ماهیگیران قرار دهد."

## کارگران ایران

### تجمع کارگران «فولاد سازان فرآیند»



ایلنا:

شماری از کارگران کارخانه «فولاد سازان فرآیند» در اعتراض به آنچه بلا تکلیفی در وضعیت شغلیشان می‌خوانند، صبح (۱۹ فروردین) با سفر به تهران در مقابل ساختمان وزارت کار تجمع کردند. کارگران حاضر در تجمع که تعدادشان ۵۰ تن



یک ماهه وبی توجهی به مشکلات کارگران از مهمترین مسائلی است که توسط کارگران تجمع کننده مطرح شده است.

### اعتراض کارگران معدن منگنز بافت



منابع کارگری در کرمان از تعطیلی دو ماهه یکی از مهمترین معادن منگنز در جنوب غربی این استان و تعویق ۲ تا ۵ ماهه در پرداخت مطالبات مزدی کارگران این معدن خبر می دهند . به گزارش ایلنا، معدن منگنز در شهرستان بافت با حدود ۳۳ کارگر نزدیک به دو ماه است که تعطیل شده و کارگران آن بین ۲ تا ۵ ماه است که حقوق و دستمزد دریافت نکرده اند .

### اخبار کوتاه

#### ۳۰۰ کارگر شرکت های هواپیمایی ماهان و آسمان اخراج شدند

سایت اتحاد :  
بیش از ۳۰۰ کارگر شرکت های هواپیمایی ماهان و آسمان در آخرین روزهای سال ۹۳ اخراج شدند . کارگرانی که در شب عید می بایست با حقوق و پاداش آخر سال عید را با شادی پشت سر می گذاشتند با دست خالی و باچشمانی نگران به همراه خانواده های خود برسرفره هفت سین گردهم آمدند .  
\* \* \* \* \*

#### تجمع ۸۰ کارگر پتروشیمی هگمتانه

نزدیک به ۸۰ کارگر پتروشیمی هگمتانه در همدان به دلیل آنچه تعطیلی یک ماهه شرکت عنوان شده در مقابل درب ورودی این مجتمع پتروشیمی تجمع کردند. مشکلات شرکت با پیمانکاران و اختلاف سهامداران دلیل این تعطیلی موقت عنوان شده است .

کارگران معترض به ایلنا گفته اند (۱۵ فروردین) قرار بود اولین روز کاری آنان باشد اما نیروهای انتظامات مانع ورود آنان به محل کارشان شده اند . در همین حال گفته می شود هنوز عیدی و پاداش سال گذشته و حق سنوات سالهای خدمت کارگران پرداخت نشده است .  
\* \* \* \* \*

گفته می شود روز گذشته (۱۷ فروردین) ۳۳ کارگر معدن منگنز بافت در اعتراض به تعطیلی معدن و تعویق در پرداخت مطالبات مزدی به همراه خانواده هایشان در برابر فرمانداری این شهرستان تجمع کردند . رییس اداره کار بافت، ضمن تایید این خبر به ایلنا گفت: اعتراض کارگران تجمع کننده نسبت به تعطیلی معدن و در پی آن تعویق در پرداخت حقوق ماه های بهمن و اسفند ۹۳ است ضمن اینکه تعدادی از کارگران که عمدتاً رانندگان این معدن هستند بین ۴ تا ۵ ماه حقوق معوقه طلب دارند  
\* \* \* \* \*

#### تجمع کارگران روغن نباتی جهان

حدود ۳۰۰ کارگر کارخانه روغن نباتی جهان، (سه شنبه ۱۸ فروردین) در اعتراض به پرداخت نشدن مطالبات صنفیشان مقابل استانداری زنجان تجمع کردند . این کارگران که روز گذشته هم اقدام به برگزاری تجمع در این واحد صنعتی کرده بودند به آنچه «عملکرد غیرقانونی مدیریت مجموعه روغن نباتی جهان» عنوان شده، معترضند .

رعایت نکردن قانون کار، عدم پرداخت اضافه کار، پرداخت نشدن حق شیفت، عدم تحویل کپی قرارداد فی مابین کارگر و کارفرما، تهدید، کاهش میزان تولید، عقد قراردادهای یک



## لغو اخراج ۲۲ کارگر تبریز کف

ایلنا :

اخراج ۲۲ کارگر کاشی سازی تبریز کف پس از تجمع همکارانشان در حمایت از آنها به طور موقت لغو شد .

۲۲ کارگر تبریز کف که حداقل ۴ تن از آنها رسمی [قرارداد دائمی] هستند روز یکشنبه (۱۶ فروردین) از طریق کارگزینی از اخراج خود با خبر شدند

کارگران تبریز کف همان روز در اعتراض به این اخراجها در محوطه کارخانه تجمع کردند که این تجمع صنفی به لغو موقت اخراج این ۲۲ کارگر منجر شد..

## بلاتکلیفی ۵۷۰ کارگر فولاد آذربایجان

منابع کارگری از بلاتکلیفی نزدیک به ۵۷۰ کارگر فولاد آذربایجان خبر می‌دهند. این کارخانه که در شهرستان میانه واقع شده است از اسفند پارسال تولیدی ندارد .

به گزارش خبرنگار ایلنا، کارگران فولاد آذربایجان که در پایان بهمن ماه پارسال اخراج شدند تا امروز با دستور شورای تأمین شهرستان میانه در کارخانه حاضر شده‌اند . این کارگران پس از آن اخراج شدند که کارخانه فولاد آذربایجان در پاییز سال گذشته به بخش خصوصی واگذار شد .

## ۲۰۰ کارگر الگانت سه ماه بدون دستمزد

کارگران کارخانه الگانت به ایلنا گفتند در ۳ ماهه انتهای سال ۹۳ (دی، بهمن و اسفند) ۳۰۰ تن از آنها دستمزد خود را دریافت نکرده‌اند. همچنین هنوز عیدی و پاداش دو سال (۹۲ و ۹۳) به کارگران پرداخت نشده است .

کارخانه الگانت که با سرمایه گذاری مشترک دو کشور ایران و ترکیه در شهر سمنان احداث شده و در زمینه تولید انواع پارچه‌های پرده‌ای فعالیت تولیدی دارد. این واحد سالانه دو میلیون مترمربع پارچه پرده‌ای آشپزخانه، پذیرایی، نشیمن و اتاق‌های کودک تولید می‌کند که بخش عمده این محصولات را به کشورهای ترکیه، قزاقستان، ازبکستان و روسیه صادر می‌کند .

## کارخانه لوله و نورد صفا تعطیل شد

بیش از ۱۰۰۰ کارگر لوله و نورد صفا در دو روز گذشته در اعتراض به تعویق سه ماه حقوق و عیدی و پاداش دست از کار کشیده بودند اما این کارخانه صبح روز دوشنبه تعطیل شد. مدیران لوله و نورد صفا دلیل تعطیلی کارخانه را کمبود مواد اولیه اعلام کرده‌اند .

علاوه بر تعویق حقوق و عیدی، حق بیمه کارگران لوله و نورد صفا به مدت بیش از ۱۶ ماه پرداخت نشده است.

این در حالی است که شورای تأمین پیش‌تر مصوب کرده بود عیدی و پاداش این کارگران در تاریخ ۲۸ اسفند پرداخت شود .

## پرداخت نشدن حق بیمه ۴۰۰ کارگر پیمانی ایران صدرا

حق بیمه بیش از ۴۰۰ کارگر شرکت پیمانکاری «فن آوری آب‌های عمیق» در استان بوشهر که زیر نظر شرکت دریایی ایران صدرا فعالیت دارند، در ۳ ماه گذشته به سازمان تأمین اجتماعی پرداخت نشده است این مسئله باعث تمدید نشدن دفترچه بیمه خانواده‌های این کارگران شده است .

## ۲۸۰ کارگر معدن جو بی کار شدند

به دلیل تعلیقی که از ابتدای سال ۹۴ در فعالیت‌های معدن جو به وجود آمده است هم اکنون وضعیت اشتغال نزدیک به ۲۸۰ کارگر این واحد معدنی بی‌کار شدند .

به گفته کارگران معدن جو تا به این لحظه از سوی کارفرما هیچ اقدامی برای ادامه استخراج ذغال سنگ صورت نگرفته است .

این کارگران که مدعی‌اند سوابق شغلی بیشتر آنها بالای ده سال است افزودند: مراجعات کارگران نیز به نهادهای اداری استان تاکنون بی‌نتیجه بوده است .





به گزارش اتحادیه آزاد کارگران ایران، کارگران نورد و لوله صفا در آخرین روزهای اسفند سال گذشته با اعتصاب خود توانستند یک ماه حقوق از مطالبات انباشته خود را دریافت کنند .

این کارگران شنبه با شروع اولین روز کاری در این شرکت به جهت پرداخت نشدن عیدی و پاداش سال قبل و طلب سه ماه حقوق معوقه خود دست از کار کشیدند .

## یک کارگر بر اثر سقوط بالابر

### در خراسان رضوی جان باخت

بر اثر سقوط دستگاه بالابر در یک کارخانه چینی واقع در شهرک صنعتی توس در خراسان رضوی، یک کارگر ۲۷ ساله کشته شد .

به گزارش ایلنا، بامداد روز گذشته (۱۷ فروردین ماه) یک کارگر شاغل در کارخانه تولید کننده چینی هنگام بررسی نقص فنی دستگاه بالابر مستقر در این واحد، بر اثر سقوط دستگاه بر روی سرش کشته شد .

گفتنی است، نیروهای امدادی مستقر در محل حادثه علت مرگ این کارگر را غیراستاندارد بودن بالابر گزارش داده اند .

## کتاب حوادث کار

### کارگر نیشکر هفت تپه جان باخت

یک کارگر روز مزدی مجتمع نی شکر هفت تپه در جاده منتهی به مزارع نی شکر در اثر تصادف با خودروی نیسان حامل کارگران کشته شد .

به گزارش ایلنا، این حادثه که حدود ساعت شش و ۳۰ دقیقه صبح (۱۵ فروردین) در یکی از جاده‌های خاکی مزارع مجتمع کشت و صنعت نی شکر هفت تپه رخ داد، یک کارگر ۲۵ ساله به نام «هادی ظهیری» هنگامی که برای انجام کار سمپاشی قصد ورود به مزارع را داشت بر اثر برخورد با یک خودرو نیسان حامل کارگران به درون کانال آبیاری مزارع سقوط کرده و بر اثر ضربه مغزی جان باخت .

طبق گزارش همکاران وی، جنازه این کارگرتوسط گروه‌های امداد و نجات بعد از ۳ ساعت تلاش در فاصله حدود هزار و ۵۰۰ متری محل حادثه در درون کانال آب کشف شد .



## اطلاعیه ها

## صدای کارگر

### بیانیه جمعی از فرهنگیان سراسر کشور تجمع سکوت برگزار می شود

### امنیت شغلی کارگران

### به شدت تهدید می شود



Iranian Labour News Agency

به نقل از سایت حقوق معلم و کارگر دوستان و هم دلان عزیز؛ باتوجه به تحصن سراسری سوم اسفند، تجمع سراسری دهم اسفند و تجمعهای همکاران اغلب استانها در اواخر اسفندماه امید می رفت که دولت و مسئولان نظرشان درمورد آموزش و پرورش تغییر کرده و نسبت به ارتقاء جایگاه و سطح معیشت فرهنگیان اقدام ویژه و درخورشان معلمان و متخصصان تعلیم و تربیت کشور انجام می دادند .

حال با توجه به احکام صادره و شانتاز خبری رسانه ملی و تنویر افکار عمومی در مورد فرهنگیان وهمچنین عدم توجه دولت و مسئولان به اوضاع وخیم مدارس، معیشت فرهنگیان که کارد به استخوانشان رسیده است و آینده فرزندان این مرز و بوم و در راستای احقاق حقوق فرهنگیان زحمتکش با تکیه بر اصل ۲۷ قانون اساسی در مورخه پنجشنبه ۹۴/۰۱/۲۷ از ساعت ۹:۳۰ لغایت ۱۲ «تجمع سکوت» طبق شرایط ذیل برگزار می گردد .

تجمع همکاران در مراکز استانها مقابل اداره کل و در شهرستانها مقابل اداره آموزش پرورش آن شهرستان برگزار می شود .

- تجمع صرفا صنفی بوده و فرهنگیان فهیم اجازه هیچ حرکت سیاسی و موج سواری به سیاسیون را نمی دهند .

- پلاکاردهایی به رنگ سیاه تهیه کرده و شعارهای درخورشان فرهنگیان بر روی آن نوشته می شود ..

لازم به توضیح است چون قانون صنفی معلمان براساس بیانیه ۲۲ اسفند به دولت و مسئولان تا اردیبهشت و هفته معلم فرصت داده و نمی تواند خلف وعده نماید، لذا این تجمع کاملا خود جوش بوده و فقط در راستای اهداف صنفی فرهنگیان است ..

کارگران کاشی احسان میبد در یزد می گویند وجود قراردادهای موقت ماهیانه باعث شده امنیت شغلی کارگران به خصوص در صنایعی مانند کاشی و سرامیک که ماهیت کار دائمی و مستمر دارند با تهدید جدی مواجه شود. به گفته کارگران تنها راه بروز رفت از بحران ارائه یک دستور العمل جدید قانونی است .

کارگران کاشی احسان میبد می گویند، اخراج یکباره ۴۰ کارگر باسابقه این کارخانه در روزهای پایانی سال گذشته باعث شد بسیاری از کارگرانی که دارای قراردادهای موقت هستند و سال هاست در این کارخانه صنعتی کار می کنند امنیت شغلی خود را در خطر ببینند.

اگرچه با دخالت فرمانداری میبد این کارگران در چند روز گذشته مجددا به کار بازگشته اند اما هنوز موضوع عقد قراردادهای موقت حل نشده است و این کارگران همچنان با قراردادهای کوتاه یک ماهه به کار بازگشته اند.

کارگران با سابقه این کارخانه که بعضا بین ۱۷ تا ۲۰ سال سابقه کار دارند نگرانند که شاید دوباره بدون توجه به سابقه کاری و سالهای خدمتشان در این کارخانه با آنان برخورد مشابهی صورت گیرد.

\*\*\*\*\*



نماینده کارگران «شرکت افست»



## نه حداقل بگیران راضی اند نه سایر سطوح

مهرداد سعیدی، نماینده کارگران «شرکت افست» معتقد است مصوبه مزدی امسال نه تنها هزینه‌های زندگی کارگران حداقل بگیر را تامین نمی‌کند، بلکه بر خلاف تبلیغات حتی برای کارگران متخصص و مجربی که به دلیل اجرای قانون طبقه بندی مشاغل از دریافتی بالایی برخوردار هستند نیز افزایش ۱۷ درصدی مزد پاسخگوی هزینه‌های زندگی نیست.

طبق برآوردی که در زمان برگزاری جلسات تعیین مزد صورت گرفت میان هزینه‌های زندگی و درآمد کارگران دست کم یک اختلاف ۳۶۰ هزار تومانی وجود داشت که مصوبه مزدی امسال باعث کاهش این اختلاف نشد.

واقعیت این است که حتی در خانواده‌های کارگران ماهر و مجرب افزایش ۱۷ درصدی مزد نمی‌تواند جوابگوی هزینه‌های زندگی باشد.

او در ادامه گفت: مزد ۹۴ هیچ تفاوتی با مزد سال‌های گذشته ندارد. از نمایندگان کارگری شورای عالی کار می‌خواهم بیش از این شعار ندهند. اگر نمی‌توانند روی گفته‌های خودشان بایستند و آنها را عملیاتی کنند شعار ندهند و در جامعه توقع ایجاد نکنند.

حسین‌خانی تصریح کرد: این‌ها شعار می‌دادند که با افزایش کمتر از ۳۰ درصدی مزد موافقت نمی‌کنند. شعارهایی دادند که باعث سرخوردگی و ایجاد بی‌اعتمادی بیشتر بین کارگران و تشکلهای رسمی کارگری شد. این شعارها برای جامعه کارگری هزینه داشت.

مشاور کانون عالی انجمن‌های صنفی کارگران ایران در ادامه با انتقاد از عملکرد تشکلهای رسمی کارگری در تعیین مزد ۹۴، بیان کرد: سران تشکلهای رسمی کارگری در مصاحبه‌ها قشنگ صحبت می‌کنند اما در عمل جا می‌زنند. کارگران سال هاست که از عملکرد این‌ها راضی نیستند، چرا که همیشه اسیر ترفند کارفرمایان و دولت می‌شوند. می‌گویند اگر ما مزد را غیرمتعارف بالا ببریم کارگران بیشتری اخراج می‌شوند.

آن‌ها همیشه اسیر این ترفند هستند و در بزنگاه تعیین مزد وا می‌دهند. مگر مزد کارگران چند درصد از سهم تولید را به خود اختصاص می‌دهد؟ به نظر می‌رسد تشکلهای رسمی کارگری به یک خانه تکانی اساسی نیاز دارند.

او افزود: حضور فعالان کارگری پرشمار و بی‌انگیزه در جلسه پایانی تعیین مزد باعث شد موضع آن دسته از اعضای اصلی و مشاور شورای عالی کار که زیر بار خواسته دولت و کارفرمایان نمی‌رفتند تضعیف شود. این‌ها هر سال در جلسات شورای عالی کار حاضر می‌شوند و به شدت منفعل هستند و از اساس توانایی گفت‌وگو با دولت و کارفرمایان را ندارند.

## اندیشه

دبیر انجمن صنفی کارگران پتروشیمی شازند:

## تشکلهای کارگری به یک خانه تکانی اساسی نیاز دارند

شعارهای نمایندگان کارگری شورای عالی کار در مذاکرات مزدی ۹۴ به سرخوردگی جامعه کارگری منجر شده است.

«داوود حسین‌خانی» دبیر انجمن صنفی کارگران پتروشیمی شازند در گفت‌وگو با ایلنا بیان داشت:

من از این دوستان که در سال‌های گذشته منتقد جدی عملکرد گروه کارگری شورای عالی کار بودند می‌پرسم حضورشان در جلسات شورای عالی کار چه دستاورد جدیدی به ارمغان داشت؟ یادمان باشد تورم در سال ۹۲ بیش از ۲۵ درصد بود و در سال ۹۳ نزدیک به ۱۵ درصد اعلام شد



## جنبش کارگری

### آفت‌شناسی جنبش کارگری ایران



این فعال حقوق صنفی کارگران گفت: خط قرمز گروه کارگری شورای عالی کار ابتدا از افزایش ۳۰ درصدی مزد به ۲۵ درصد و سپس به ۲۰ درصد رسید اما از ۲۰ درصد هم کوتاه آمدند که باعث شد حربه ترک جلسه در سال‌های آتی مضحکه شود و دست نمایندگان کارگری از الان برای دولت و کارفرمایان رو باشد و آن‌ها از این پس می‌دانند که حرف‌های نمایندگان کارگران تو خالی است.

حسین‌خانی تصریح کرد: شمشیر را یا نباید کشید یا وقتی کشیده شد باید ضربه زد. یا نباید شعار می‌دادند که جلسه را ترک می‌کنند و یا حالا که شعار دادند لاقط یکبار عملیاتی‌اش می‌کردند نه آنکه مثل طبل توخالی عمل کنند.

حقوق معلم و کارگر

رضا شیرازی

جنبش کارگری ایران با دیگر جنبش‌های مزدبگیران بی‌پیوند نیست. به همین دلیل فراز و نشیب هر یک از جنبش‌های فوق به نسبتی در روند جنبشی جامعه ایران موثر است و این روند دیالکتیکی از یکسو و تاثیر و تاثر خرده جنبش‌ها در روند کلان جامعه بعلاوه پویایی جنبش اجتماعی ایران برغم استبداد و حامیان وضع موجود و فرادستان، در مجموع نیازمند تحلیل نقادانه است.

برای این منظور فعالین جنبش‌های چندگانه در ایران از قبیل کارگران، معلمان، دانشجویان و زنان باید به اهمیت آفت‌شناسی جنبش‌ها در ایران پی برده باشند. همانطور که به تازگی ده‌ها تن از فعالان زن در باره عمده‌ترین مطالبات جنبش زنان و چالش‌های پیش رو سخن گفته‌اند. \* فعالین معلمان و کارگران و دانشجویان هم باید از فراز و نشیب جنبش‌های ایران و عمده‌ترین آفات آن‌ها سخن گویند تا بدین وسیله کاستی‌ها و نقائص و نقاط مثبت این جنبش‌ها بیش از پیش شناخته شود.

بر همین اساس در این نوشته تلاش خواهد شد که در باره آفت‌شناسی جنبش کارگری ایران، فهرست وار چند مسئله مورد بحث قرار گیرد.

دلیل آفت‌شناسی جنبش کارگری لاقط برای تحلیل گر مسائل نیروی کار ایران از کم ثمر بودن مبارزات صنفی کارگران هم می‌تواند ناشی شود.

شما اگر به اخبار اعتراضات کارگری تنها در سال گذشته

او با انتقاد از شماری از اعضای ناظر شورای عالی کار که مدعی‌اند اگر در مذاکرات نقش بیشتری داشتند مزد را بیشتر افزایش می‌دادند، گفت: آنهایی که به عنوان عضو ناظر در جلسات شورای عالی کار شرکت می‌کردند فرقی با اعضای اصلی و مشاور نداشتند. فقط عنوان‌ها به دلیل بار حقوقی تفاوت داشت و گرنه مسئولیت تصویب مزد بر عهده همه افرادی است که در جلسه پایانی شورای عالی کار حضور داشتند.

دبیر انجمن صنفی کارگران پتروشیمی شازند در پایان گفت: افرادی هم هستند که در دوره‌های گذشته مذاکرات مزدی، به ویژه در دولت قبل به وابستگی مشهور بودند و اینک می‌گویند اگر در مذاکرات امسال بودند مزد را بیشتر تصویب می‌کردند.

این‌ها همان‌هایی هستند که در سالیان گذشته با لابی‌گری با دولت و کارفرمایان مزد را تصویب می‌کردند و امسال نیز حتما تاثیر منفی خود را گذاشته‌اند.



بلکه در عدم اتحاد و پراکنده گی اعتراضات راه کارهای مشخصی را پی ریزی نمودند تا هیچ گونه پیوندی در حرکت‌های اعتراضی صنفی نیروی کار در سطح استان‌های کشور شکل نگیرد. تا جایی که اعتراضات پراکنده به عمده‌ترین خصلت جنبش کارگری ایران مبدل شود و با فرسایشی کردن این روند ضربات خردکننده‌ای به جنبش نیروی کار ایران وارد کنند .

طی دو سال گذشته ده‌ها یادداشت در باره مختصات جنبش کارگری، نقش مبارزات صنفی و طرح مطالبات کارگران و مهار جنبش کارگری توسط جمهوری اسلامی و رویکرد دوگانه تشکلات رسمی کارگری و کاستی‌های تئوریک و نظری در جنبش کارگری و چرایی عدم تشکلات مستقل کارگری ... به رشته تحریر درآوردیم.

اما اخیرا با آغاز گفت‌وگوهای شورای عالی کار در ایران با نام سه جانبه گرائی! و تعیین حداقل دستمزد و نقش مخرب رهبران اصلی تشکلات رسمی کارگری در ترجیح منافع دولت و کارفرمایان نسبت به منافع کارگران و بزک کردن خیانتی دیگر در لابلای حرف‌های پرطمطراقی چون موفقیت تاریخی و ...، لازم دیدیم از آفت‌های کلان جنبش کارگری صحبت کنیم. تا شاید بدین وسیله رهبران می‌دانی مبارزات مستقل کارگران با استفاده از تجارب عملی خود، بتوانند برخی از آفات جنبش کارگری را در یک پروسه تا حدودی اصلاح و برطرف کنند .

پرسش عمده این است که آیا جنبش کارگری خواهد توانست مبارزات پراکنده خود را به مبارزات سراسری و متحدانه تبدیل کند یا خیر؟ بعلاوه اینکه آیا ضربات خرده کننده به جنبش کارگری طی سال‌های گذشته از آنجا ناشی شده است که درصد بالایی از نیروی کار تولیدی ایران دارای قرارداد موقت است؟

آیا قراردادهای سفید امضاء از یکسو و میلیون‌ها بیکار از سوئی دیگر توان و قدرت جنبش کارگری را کاهش نداده است؟ ضربات امنیتی و دستگیرهای پی درپی رهبران واقعی نیروی کار ایران و ریشه کن کردن محافل کارگری یا اخراج و بازخرد آگاه‌ترین عناصر کارگری که توان سازماندهی اعتراضات سراسری کارگری را دارند، خود دلیل دیگری در تضعیف جنبش کارگری نیست؟ به نظر می‌رسد که هم اکنون عمده‌ترین آفت جنبش کارگری در ایران مبارزات پراکنده است. عمده‌ترین خصلت مبارزات پراکنده کارگران در ایران باعث شده است موارد زیر در تضعیف جنبش کارگری ایران بوجود آید؛

بویژه در بخش‌های معدن و صنعت توجه کنید، خواهید دید بیش از صدها اعتراض و ده‌ها اعتصاب خرد و کلان بوقوع پیوسته است. در برخی از موارد همچون کارخانه پل اکرین و یا معدن چادرملو و یا حتی معدن سنگ آهن در بافق روزها و هفته‌ها اعتراضات ادامه داشته است و یا در کارخانه سیمان سپاهان و ...، برای جلوگیری از ادامه اعتراض کارگران، صاحبان کارخانه‌ها و معادن و بعضا دولت از هرگونه ترفندی سود جستند. البته برای ریشه کن کردن اعتراضات کارگران؛ اخراج کارگران فعال و دستگیری رهبران واقعی نیروی کار با توسل به قوه قضائیه و دادگاههای انقلاب روبه و روشی عادی شده است .

بهرحال کمیت اعتراضات کارگران در سال ۹۳ افزایش حیرت انگیزی داشت. این افزایش کمی اعتراضات بیشتر بر اساس اعتراضات خودجوش علیه وضع اسفناک حقوق‌های معوقه و ... بوقوع پیوست .

رشد کمی اعتراضات صنفی در سال گذشته باعث شد که تشکلات رسمی از این وضعیت در راستای تقویت و تثبیت خود گام برداشته و مدعی شوند که شکاف نیروی کار با تشکلات رسمی کارگری در حال ترمیم است. آنان تقلا کردند با تکیه به شوراهای حل اختلاف ظاهرا نقش می‌انجی بین کارفرما و کارگر باشند از طرفی دیگر با موج سواری از گسترش حرکت‌های کارگری در تثبیت موقعیت خود سودجویند و یا بخشی از اعتراضات را به گونه‌ای هدایت و مدیریت نمایند تا هزینه کمتری برای دولت و کارفرماها دربرداشته باشد .

با وجود گستردگی اعتراضات باید اقرار کرد که مبارزات کارگران در ایران به غایت پراکنده است. این پراکنده گی اعتراضات صنفی کارگران باعث شده است که نه تنها سه بخش دولتی و شبه دولتی و خصوصی مطالبات را اکثرا بی‌پاسخ بگذارند. بلکه از یکسو با وعده و وعید و از طرفی دیگر با شناسائی فعالین کارگری و پرونده سازی برای آنان با ادعای اخلال در روند تولید، ضدانسانی‌ترین سیاست تهدید و سرکوب را در مقابل رهبران واقعی و عملی و می‌دانی کارگران در پیش گیرند. محاکمه نزدیک به سی تن از کارگران فعال و رهبران می‌دانی معدن چادرملو در اواخر بهمن ماه سال گذشته، تنها نمونه‌ای واضح و روشن از این سیاست ضدکارگری است. این سیاست ضدکارگری توسط ارگان‌های سیاسی و امنیتی در استان‌های کشور با هماهنگی کامل یکدیگر، در نابود کردن نطفه‌های اصلی جنبش کارگری ایران وارد عمل شدند. تا نه تنها با ایجاد جو ترس و وحشت از اعتراضات مداوم جلوگیری کنند.



در پرتو چنین سازمان‌های است که اعتراضات سراسری می‌تواند شکل گیرد. تجربه در تمامی کشورهای نشان داده است که زمانی نیروی کار می‌تواند به خواسته‌های خود نائل آید که متشکل باشد. در عدم وجود تشکلات سراسری کارگری در ایران ما تنها با مبارزات و اعتراضات پراکنده روبرو خواهیم بود. که متأسفانه دستاورد چندانی در بر ندارد .

حامیان جنبش کارگری در ایران باید این واقعیت تلخ را بپذیرند که تا رسیدن به تشکلهای مستقل سراسری نیروی کار بویژه در بخش تولید، راه طولانی در پیش دارند و جنبش کارگری ایران برای برطرف کردن این آفت کلان، باید بتواند از جنبش معلمان و زنان و دانشجویان درس‌های گران بها بیاموزد. زیرا هر یک از جنبش‌های فوق با حرکت‌ها و اعتراضات سراسری که طی چند سال گذشته سازماندهی کردند، توانستند به دستاوردهای نائل شوند یا لاف‌نقطه عطفی را سامان دهند تا حرکت‌های آتی از آن متأثر شود .

پرسش این است که این مدل مشخص آیا می‌تواند پاسخی درست به آفت مبارزات پراکنده نیروی کار ایران باشد و می‌تواند بعنوان استراتژی موفق در سازمان یابی آن به حساب آید؟

اگر پاسخ ما به این پرسش مثبت است فوراً با پرسشی دیگر روبرو می‌شویم که چگونه و با تکیه به کدام راه کار می‌توان همبستگی و همگامی و اتحاد مزدبگیران را عملی کرد؟ در اصل از کجا باید آغاز کنیم؟ آیا ممکن است که مزدبگیران ایران پلاتفرم و برنامه مشخصی را طراحی کنند و برای تحقق آن گام بردارند؟ آیا گام‌های نخست این استراتژی از دیالوگ و تعامل فعالان کارگری با فعالین معلمان و پرستاران گذر نمی‌کند؟ اگر پاسخ مثبت است با دامن زدن به کدام مباحث نظری و اتحادهای عملی می‌توان این راه کار را آغاز کرد؟

به نظر می‌رسد که همبستگی بین معلمان و کارگران و پرستاران نیازمند تقویت نگاه و ایده اتحاد مزدبگیران است. در عین حال طراحی حرکت‌های مشخص در چهارچوب این استراتژی، در اصل تنها و تنها تعامل نظری این دیدگاه و رویکرد را، صرفاً باید در عمل دید و سنجید. و این راه کار در گام نخست باید در میان فعالین واقعی کارگران و معلمان و پرستاران به یک گرایش عمده و غالب تبدیل شود تا بتواند نتایج مشخصی را در عمل و حرکت از خود نشان دهد .

• مطالبات تدافعی به جای مطالبات اصلی و تهاجمی .

• امکان مانور و اعمال اتوریتیه تشکلات رسمی کارگری همچون خانه کارگر و یا شوراهای اسلامی کار .

• شرایط موجود، چانه زنی در بالا و فشار از پائین را یعنی امکان مذاکره رهبران واقعی نیروی کار با کارفرما را در عین اعتراض مخدوش و ضعیف و بخشا غیرممکن کرده است .

• کارفرما یعنی هر سه بخش دولتی، شبه دولتی و خصوصی هرگونه اعتراض را مخمل روند تولید دانسته و تلاش می‌کنند از نضج گیری حرکت‌های بادوام و یا اعتصاب با خواسته‌های مشخص به هر شکل ممکن جلوگیری کنند .

• راه‌های قانونی از قبیل دادخواهی، تهیه طومار یا حتی شکایت رسمی به مراجع دولتی و تجمع در مقابل مراکز رسمی و دولتی بی‌اثر شده است .

• تهدید به اخراج نیروی کار معترض، استفاده از نیروی حراست کارخانه برای ایجاد رعب و وحشت و در آخر شکایت به مراجع قضائی با اتهام ایجاد بی‌نظمی و اختلال در روند تولید و انگیزه دهی برای اعتراض و یا اعتصاب، بعنوان اصلیترین راه کار کارفرمایان ایران در مقابله با اعتراضات پراکنده است .

با توجه به موارد چندگانه فوق تا حدودی روشن و آشکار است که حتی مبارزات پراکنده نیروی کار به راحتی قادر نیست به مطالبات تدافعی و یا حداقلی خود نائل آید. وقتی از این برش به اعتراضات گسترده اما پراکنده نیروی کار در سال ۹۳ شمسی نگاه کنیم، می‌بینیم که بارها در یک معدن و یا کارخانه نیروی کار، برای گرفتن حقوق‌های معوقه دست به اعتراض زده اما کارفرمایان با ترفندهای گوناگون حتی از دادن حقوق‌های معوقه کارگران طفره رفته‌اند .بنابر این به نظر می‌رسد که تنها راه کار اعتراضات منطقه‌ای و یا سراسری است. اعتراضات سراسری یا حتی منطقه‌ای و استانی باعث خواهد شد تا کارفرمایان و صاحبان معادن و یا کارخانه‌ها و یا حتی دولت مجبور شوند به مطالبات و خواسته‌های کارگران پاسخ روشن و عملی دهند .در حقیقت مبارزات کارگران ایران نیازمند تشکلات و اتحادیه‌های سراسری نیروی کار است. بدون تشکلات سراسری و اتحادیه‌های کارگری مستقل امکان اعتراضات سراسری نیروی کار در ایران ممکن نیست. زیرا تنها و تنها



ادبیات کارگری

قاف قانون

هوایی و زمینی می‌کشد راه  
برای تاجر نفت و گس و چاه  
ز اصناف و تمام اهل بازار  
همه خرسند ازین مشی دل آزار  
ورود میوه از راه هوایی  
پیاز و سیر و سیب استوایی  
لباس شیک ترک و امریکایی  
بوگاتی، پورشه، بی‌ام و... کجایی  
همه همشهریان مات بهایند  
خریداران کم اما در صفایند  
کنون کن داوری انسان قاضی  
دوخط گشته در این دفتر موازی  
درون واگن مترو تراکم  
کند صدها نفر را در رهش گم  
ولی دلالک بخش خصوصی  
بگردد با هواپیمای شخصی  
ز مردم مالیات از مزد گیرد  
به راه سود او آسفالت ریزد  
بر این وارونه نظم ظلم و بیداد  
چه خوانم تا شوم از غصه آزاد



علی یزدانی

کانون متحد کارگری

شنیدم قاف قانون داره بازی  
که سیمرغان کنارش جوجه غازی  
بگیرد مالیات از قوه کار  
کند خرج بساط عیش بازار  
که دیده بارش از پایین خدایا  
مگر وارونه گشته کار دنیا  
ز بندر واردات آرد فراوان  
ماتیک و دسته بیل، خلال دندان  
فراوان گشته کالا توی بازار  
هواپیمای شخصی، بانک سیار



## جدول ۱۵ ساله مقایسه‌ای حداقل حقوق ریالی کارگران ایرانی با دلار

حداقل مزد کارگران به دلار حداقل دستمزد به ریال نرخ دلار بازار آزاد سال

|      |      |                             |        |
|------|------|-----------------------------|--------|
| ۱۳۸۰ | ۷۹۲  | ۵۶۷۹۰۰                      | ۷. ۷۱  |
| ۱۳۸۱ | ۷۹۹  | ۶۹۸۴۶۰                      | ۴. ۸۷  |
| ۱۳۸۲ | ۸۳۲  | ۸۵۳۳۸۰                      | ۵. ۱۰۲ |
| ۱۳۸۳ | ۸۷۴  | ۱۰۶۶۰۲۰                     | ۹. ۱۲۱ |
| ۱۳۸۴ | ۹۰۴  | ۱۳۳۵۹۲۰                     | ۶. ۱۳۵ |
| ۱۳۸۵ | ۹۲۲  | ۱۵۰۰۰۰۰                     | ۶. ۱۶۲ |
| ۱۳۸۶ | ۹۳۵  | ۱۸۳۰۰۰۰                     | ۷. ۱۹۵ |
| ۱۳۸۷ | ۹۶۶  | ۲۱۹۶۰۰۰                     | ۳. ۲۲۷ |
| ۱۳۸۸ | ۱۰۰۰ | ۲۶۳۵۲۰۰                     | ۵. ۲۶۳ |
| ۱۳۸۹ | ۱۱۰۰ | ۳۰۳۰۰۰۰                     | ۴. ۳۷۵ |
| ۱۳۹۰ | ۱۹۰۰ | ۳۳۰۳۰۰۰                     | ۸. ۱۷۳ |
| ۱۳۹۱ | ۳۵۰۰ | ۳۸۹۷۰۰۰                     | ۳. ۱۱۱ |
| ۱۳۹۲ | ۳۰۰۰ | ۴۸۷۱۳۵۰                     | ۳. ۱۶۲ |
| ۱۳۹۳ | ۳۰۰۰ | ۶۰۸۹۰۰۰                     | ۹. ۲۰۲ |
| ۱۳۹۴ |      | ۳۳۵۰۷۱۳۴۲۵ (پایان اسفند ۹۳) | ۶. ۲۱۲ |

همانگونه که از جدول مقایسه‌ای پیداست، تبدیل دستمزد کارگران به دلار در ایران نشان دهنده یکی از ناچیزترین ارقام حداقلی پرداخت حقوق در جهان است .

طبق گزارش سازمان جهانی کار، این ارقام در برخی از کشورهای واقع در قاره آسیا و آمریکا تا ۳۴۰۰ دلار نیز بوده است . اساساً مقایسه دستمزد ریالی کارگران ایرانی با دلار به این دلیل است که افزایش نرخ برخی اقلام در ایران بر اساس

## به دلار حقوق نمی‌گیریم

## که به دلار خرج کنیم



بر اساس نرخ ۳۳۵۰ تومانی دلار در بازار آزاد، کارگران مجرد در سال ۹۴ روزانه ۰.۷ دلار و ماهیانه بدون اضافه کاری حداکثر ۲.۲۶۶ دلار دریافت می‌کنند که این میزان برای کارگران متاهل با یک فرزند ۶.۲۸۷ دلار است .

کارشناسان بازار کار کشور معتقدند طبق استانداردهای بین‌المللی و آمارهای موجود، حقوق و دستمزد در ایران یکی از کمترین مبالغ پرداختی در بین کشورهای مختلف جهان است و از این حیث نیروی کار شاغل در کشورمان با مسائل و مشکلات اقتصادی جدی تری نسبت به برخی کشورهای صنعتی و توسعه یافته برخوردارند .

مقایسه ارقام ریالی پرداختی به کارگران و مشمولان قانون کار با دلار، این فاصله و شکاف حقوقی را به خوبی نشان می‌دهد .

کارگران شاغل در کشورمان، دریافتی‌های پایان ماه خود را به صورت ریال هزینه می‌کنند، اما تبدیل حقوق و دستمزد فعلی نیروی کار به دلار نشان می‌دهد که فاصله زیادی بین دریافتی کارگران ایرانی با دستمزدهای چند هزار دلاری ماهیانه در برخی کشورها وجود دارد .





## گزارش

بررسی آماری «روزنامه شرق» از استخدام دولت

### سیاست دولت در خانه نشین کردن زنان کارگر



محمدحسین نجاتی

۲ هزار و ۲۸۴ سهمیه برای مردان ۱۶ سهمیه برای زنان و ۵۰۰ سهمیه مشترک

آزمون استخدامی متمرکز دولت از سوی سازمان مدیریت و برنامه‌ریزی کشور با همکاری سازمان سنجش آموزش کشور، قرار است خرداد امسال برگزار شود.

داوطلبان، اما در این روزها مشغول ثبت‌نام برای شرکت در آزمونی هستند که ۱۳ دستگاه دولتی از طریق آن، سعی در استخدام نیروهای جدید دارند؛ سازمان‌هایی همچون، دستگاه‌های اجرایی خراسان‌شمالی، دیوان عدالت اداری، سازمان امور مالیاتی، سازمان پزشکی‌قانونی، سازمان ثبت‌احوال، سازمان دامپزشکی، سازمان زمین‌شناسی و اکتشافات معدنی کشور، سازمان سنجش آموزش کشور، سازمان علمی و تحقیقاتی وابسته به نهاد ریاست‌جمهوری، سازمان ملی بهره‌وری ایران، سازمان هواپیمایی کشوری، مرکز اورژانس تهران و وزارت امور اقتصادی و دارایی، ۱۳ سازمانی هستند که هرکدام با سهمیه‌های مشخص با همکاری سازمان سنجش آموزش کشور، آزمون‌هایی برای استخدام در اول خرداد سال‌جاری برگزار می‌کنند. اما بررسی آماری «شرق» از دوهزار و ۸۰۰ استخدام و جزئیات آن‌ها نشان از سهم ناچیز زنان در مقابل مردان دارد.

دلار صورت می‌گیرد که این موضوع تاثیر شدیدی بر افت قدرت خرید کارگران ایرانی دارد. حتما همه شنیده‌ایم که می‌گویند ما به دلار حقوق نمی‌گیریم که به دلار خرج کنیم.

وضعیت افزایش حداقل دستمزدها در ایران طی ۱۵ سال گذشته نشان می‌دهد که هیچگاه افزایش حداقل دستمزدهای کارگران ایرانی از ۲۷۵ دلار در ماه بالاتر نرفته و با وجود اینکه حداقل حقوق کارگران ایرانی از سال ۸۰ به بعد به مرور در حال رشد ناچیز در برابر دلار بوده است اما از سال ۹۰ به بعد دوباره روند نزولی آن آغاز شده که به معنی افت دوباره قدرت خرید کارگران و سخت‌تر شدن تامین معیشت در ایران است.

حداکثر دریافتی حداقل بگیران با دو فرزند؛ ماهیانه ۳۰۹ دلار

مسئولان کارگری می‌گویند با دستمزدهای فعلی، امکان تامین هزینه‌های معیشت بیش از ۱۰ روز در ماه وجود ندارد و افراد جبران این کسری قابل توجه مجبور به گرایش به شغل دوم و حتی سوم هستند.

کارشناسان اقتصادی کشور معتقدند یکی از دلایل گسترش شدید دلال بازی و واسطه‌گری در کشور به ویژه طی سال‌های اخیر؛ کسری درآمد خانوارها و در نتیجه ناچاری برخی گروه‌های اجتماعی برای فعالیت در اینگونه بازارها به منظور جبران کسری بوده است، هرچند نمی‌توان گفت همه واسطه‌گران از روی ناچاری به این کار گرایش داشته‌اند.

همیشه در همه جوامع افرادی به قصد سودجویی حاضر و آماده و مترصد استفاده از فرصت‌های پادآورده هستند، اما تلاش دولت‌های سابق برای کسب درآمد از بازارهای ارز و سکه برای جبران کسری‌های بودجه‌ای و همچنین تامین منابع نقدی هدفمندی پارانه‌ها در سال‌های گذشته از محل‌های اینچینی، باعث بروز آسیب‌های معیشتی فراوانی برای گروه‌های ضعیف جامعه از جمله کارگران شد.

به صورت کلی، طبق اعلام سال ۲۰۱۳ سازمان جهانی کار، در برخی کشورها مانند آلمان طی سال ۲۰۱۰ حقوق ماهیانه کارگران ۲۸۰۰ دلار، آفریقای جنوبی ۲۴۰۰ دلار و آمریکا ۳۴۰۰ دلار بوده است. همچنین در کشور آسیایی چین ۷۰۰ و ترکیه نیز ۱۴۰۰ دلار بوده است. در ایران رقم پرداختی در صورت باقی ماندن نرخ دلار در سطح ۳۳۵۰ تومان فعلی، در سال ۹۴ در بهترین حالت برای کارگران به ۳۰۹ دلار در ماه نخواهد رسید.



همچنین براساس آخرین گزارش مرکز آمار از نتایج طرح آمارگیری نیروی کار پاییز ۹۳، نرخ بیکاری مردان ۱۵ تا ۲۹ ساله، ۱۷/۹ درصد است. این درحالی است که نرخ بیکاری زنان در همین دوره ۳۹ درصد، یعنی دوبرابر بوده است.

به طوری که از مجموعه دوهزار و ۸۰۰ سهمیه استخدامی ۱۲ دستگاه دولتی نامبرده، دوهزار و ۲۸۴ سهمیه استخدامی صرفاً برای مردان، ۵۰۰ سهمیه مشترک میان مردان و زنان (جذب بالاترین رتبه‌ها در آزمون بدون قید جنسیت) و تنها ۱۶ سهمیه صرفاً برای زنان در نظر گرفته شده است.

به عبارت دیگر ۸۲ درصد از سهمیه‌های استخدام صرفاً برای مردان، بیش از ۱۷/۵ درصد از سهمیه استخدام مشترک میان زنان و مردان و کمتر از یک درصد از سهمیه استخدام صرفاً برای زنان است.

از سوی دیگر از میان ۱۲ دستگاهی که جزئیات آزمون استخدامی آن‌ها در سایت سازمان سنجش آموزش کشور درج شده است، سازمان‌هایی همچون سازمان امور مالیاتی، سازمان پزشکی قانونی، سازمان دامپزشکی، سازمان علمی و تحقیقات وابسته به نهاد ریاست جمهوری، مرکز اورژانس تهران، سازمان هواپیمایی و دستگاه‌های اجرایی خراسان شمالی بیشترین سهمیه را صرفاً برای مردان دارند.

به طوری که سازمان امور مالیاتی از مجموع هزار و ۴۸۴ سهمیه استخدامی، هزار و ۴۳۴ سهمیه را صرفاً برای مردان؛ سازمان پزشکی قانونی از مجموع ۳۲۲ سهمیه استخدامی، ۲۱۲ سهمیه را صرفاً برای مردان؛ سازمان دامپزشکی از مجموع ۲۷۵ سهمیه استخدامی، ۱۸۵ سهمیه را صرفاً برای مردان؛ سازمان علمی و تحقیقاتی وابسته به نهاد ریاست جمهوری از مجموع صد سهمیه استخدامی، ۹۴ سهمیه را صرفاً برای مردان؛ سازمان هواپیمایی کشوری از مجموع ۲۲ سهمیه استخدامی، ۲۱ سهمیه را صرفاً برای مردان؛ سازمان زمین‌شناسی و اکتشافات معدنی کشور از مجموع ۳۱ سهمیه استخدامی، ۲۰ سهمیه را صرفاً برای مردان و مرکز اورژانس تهران تمامی سهمیه استخدامی ۲۱۲ نفری خود را صرفاً به مردان اختصاص داده است.

نکته قابل توجه دیگر آن است که از ۱۳ شغلی که قید جنسیت زن بودن در آن‌ها الزامی است، هفت مورد آن به شغل پزشکی قانونی بازمی‌گردد که گویا سیاستمداران چاره‌ای جز استخدام زنان در این سمت نداشته‌اند، شش مورد دیگر هم استخدام در اداره زمین‌شناسی و اکتشافات معدنی است. این اختلاف در استخدام زنان و مردان درحالی است که براساس گزارش «اقتصاد نیوز» از آخرین گزارشی که مرکز آمار از نرخ بیکاری ارائه داده است، نرخ بیکاری زنان، دوبرابر مردان است.